Austmarkingen

Organ for Austmarka Utvikling

5/2011

Innholdsfortegnelse

Mild høst

Eierne av alpinanleggene jamrer, for det blir ingen inntekter uten snø. Men de fleste vil glede seg over den milde høsten. Vi har også hatt noen fine dager med barfrost og vakkert rim på mark og trær, og selv på dager da skodda har ligget tykk og alt er fuktig, kan naturen gi oss mange vakre opplevelser. Som her ved sydenden av Fagernessjøen, tatt en kveldstund rett før mørket stengte alt utsyn.

Bedafors – et besøk verdt

Har du vært ved Sikåa i høst? Hvis ikke, har du gått glipp av en natur- og kulturhistorisk opplevelse. Se side 4.

Tundag med mye attåt

Barnehagen på Austbo 20 år. Les mer side 7.

Lederplass

Høsten ble ikke så ille allikevel. Selv om tåken ligger tett over Austmarka i skrivende stund, så har vi det forholdsvis mildt og godt. Og når frostnettene slår til, vokser de vakreste iskrystaller opp på trær og busker. Eierne av alpinanlegg får bare jamre over forsinket sesong, snøen kommer tidsnok!

Høsten er fin til turer i skogen, og vi har mange interessante steder å besøke i skogene her omkring. Da jeg hørte at det var hogd i området ved Sikåa og deler av det gamle industriområdet Bedafors ryddet, tok det ikke lang tid å bestemme seg. Dette måtte jeg se nærmere på. Litt av inntrykkene har jeg beskrevet i dette nummeret, men her er det masse historie å øse av. Selv om vi bare kjenner til historien fra årene etter 1700, må det ha vært bosetninger og utnyttelse av vannkraften her i Sikåa lenge før den tiden.

Vi kjenner til hvordan oppgangssagene og rammesagene så ut og flere spikerverk og kornmøller fra denne tiden er blitt rekonstruert andre steder i landet. Noen av bygningene har vi bilder av og vi har folk på Austmarka i dag som husker hvordan noen av bygningene så ut. Det er kanskje ønsketenkning, men burde det ikke være mulig å lage en modell av landskapet med maskinene og husene i riktig målestokk? Tenk hvilket fint undervisningsmateriale det ville ha blitt.

Nå har dagsenteret på Austbo kommet i gang – og interessen er stor. Første dag møtte det rundt 15, og på neste samling 14 dager etter var tallet over 20. Tydelig at det er behov for å komme sammen, treffe venner man kanskje ikke har sett på lenge og la praten gå over et godt måltid. Nå planlegges det både filmfremvisning og annen underholdning, så dagsenteret er nok kommet for å bli. Leder for frivillighetssentralen i Kongsvinger, Aud Olstad, sier hun er imponert over den store dugnadsviljen og hva de frivillige på Austmarka har fått til. Og det får vi bare fortsette å leve opp til. Ha en god jul!

Bjørn Dybing

AUSTMARKARUNDEN

Julemarked
Lørdag 10. desember blir det basar, salg av juletrær, nek og kaker foran Joker fra kl. 9.00. Det er årets 8. og 9. klassinger som skal til Polen neste år som står for arrangementet.

Åpent hus
Austmarka Historielag inviterer til åpent hus på Arstun lørdag 10. desember fra kl. 11.00 til 14.00. Salg av kalender, bøker, hefter etc.

Juleeventyr på Høgmoen
Fagernes utmarkslag inviterer til juleeventyr på Høgmoen lørdag 10. desember kl. 15.00

Julebad
Historielaget inviterer alle til julebad i røykbadstua på Tunet lørdag 17. desember kl. 14.00. Møt opp til hyggelig samvær i varme omgivelser. Vi fortsetter utover vinteren med bad den siste lørdagen hver måned.

Kirken
Søndag 18. desember kl. 18.00 synger vi julen inn i kirken sammen med Austmarka Bygdekor og Barnekoret.
Julaften er det gudstjeneste på Austbo kl. 14.30 og i kirken kl. 16.00
1. dag jul er det gudstjeneste kl.11.00 og nyttårsaftén kl. 16.00
Søndag 8. januar er det juletrefest i kirken.

Fest
Styret i Samfunnshuset inviterer til fest lørdag 7. januar. Det serveres middag med tilbehør. Påmelding til Kari Eriksen tlf. 950 85 440 eller Thor Bråthen tlf. 913 88 286

Juletrebrenning
Den tradisjonelle Juletrebrenningen skjer i år lørdag 14. januar. Møt opp foran kirken klokken 17.00 og hjelp til med å bære treet til Tunet der vi brenner store og små juletrær. Etterpå samles vi på Arstun for å gjøre slutt på kakerester og skvetter etter jula.

Årsmøte støtteforeningen for Austbo
Støtteforeningen for Austbo har årsmøte onsdag 15. februar 2012 kl. 18.00. Har du noe på hjertet, meld fra til leder Wenche Walla tlf.: 91555087 eller e-post wenche.walla@online.no

Hjemmeside
Se også Austmarkas hjemmeside www.austmarka.no for siste nytt. Her kan du også lese tidligere utgaver av Austmarkingen

AKKS – hvor barn trives

Samlingsstund med sang og fortelling fra Jesus liv.

En sprudlene og høylydt gjeng møtte oss da vi entret kirken en grå onsdag i begynnelsen av november. Det var AKKS-dag og vi ville ta en tur innom for å se hva de drev med der inne.

AKKS står for Austmarka Kirke- og Kulturskole og kan til en viss grad likne på en søndagsskole – bare mye morsommere, skal vi dømme etter populariteten og solskinnsfjesene til alle ungene.

AKKS ble dannet i 2005 etter et initiativ fra Helene Dæhlin som da satt i menighetsrådet på Austmarka. Til å begynne med var det hele basert på frivillig innsats med hjelp fra noen voksne i bygda. Nå er det hele kommet i fastere former. Leder i dag er Morten Ruud fra ACTA, som står for Normisjons barne- og ungdomsarbeide. Foruten sokneprest May Helen Aspen er det to voksne medhjelpere og alltid et par konfirmanter som hjelper til. Og det trengs når rundt 40 barn slippes løs etter skoletid.

–Vi har samling en gang i måneden og det kommer mellom 35 og 40 barn hit, sier Morten. De fleste går i første eller andre klasse, men også noen opp til 10 – 11-års alderen. Barna kommer rett fra skolen kvart over to, og vi holder på til halv fem. Her får de først et måltid mat, så har vi en samlingsstund der vi synger sammen og jeg forteller litt fra bibelhistorien. Resten av tiden går med til lek og moro.

Da vi besøkte AKKS ble det vist en tegnefilm der Jesus forteller liknelsen ”Den gode samaritan”. Og samtalen etterpå viste at barna hadde skjønt poenget. Som avslutning ble lys tent i ”Globen” og alle barna sto i ring mens de leste ”Fader vår”.

Så var det full aktivitet. Et stort utvalg av Legoklosser ble båret fram og her var det snart full kreativitet. Andre foretrakk tegning, farge-legging og bretting av papir. Og på fotballspillet ble det utspilt heftige kamper under høyt lydnivå. Ingen tvil om at barna koste seg.

Jentene var mest opptatt av fargelegging og bretting av papir mens guttene foretrakk bygging med Lego-klosser.

Kronerullingen ga resultater

– Vi i styret til Austmarka Samfunnshus er godt fornøyd med kronerullingen, og vil på denne måten takke alle bidragsyterne, sier leder Thor Bråthen til Austmarkingen. I alt er det kommet inn 48.000,- kroner. Spesielt synes han det er hyggelig at så mange utflyttede Austmarkinger har bidratt. Nå er tre varmepumper installert og satt i drift. Èn dekker området ved garderoben, èn i storsalen og èn i lillesalen. Derved vil oppvarmingen av huset bli både enklere og billigere. Dugnadsgjengen har hatt en travel høst, sier Thor.

Hele huset er vasket og malt innvendig, det er hengt opp nye gardiner, andre har kappet og kløvd ved og det er bygget trapp til utgangen på sørsiden av huset. Men flere oppgaver venter, så det er fremdeles mulig å komme med bidrag på konto nr. 1840.35.09783.

Styret håper at brukerne vil sette pris på oppussingen og at mange vil benytte seg av lokalene i tiden framover. For øvrig inviterer styret til stor fest med middag lørdag 7. januar. Mer om dette i Austmarkarunden og på oppslagstavlene i bygda.

Bedafors – et besøk verdt

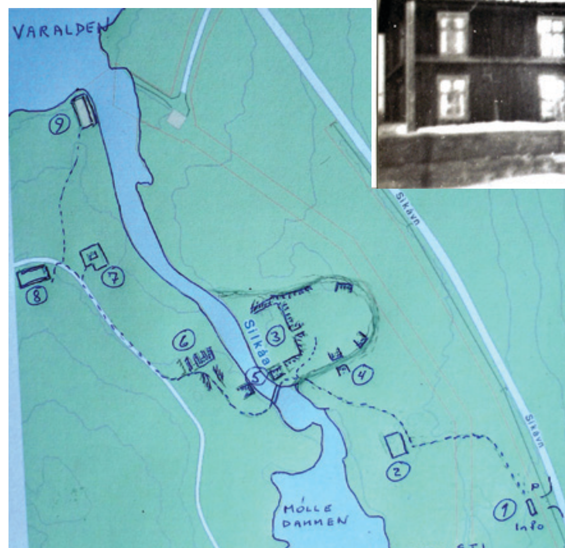

Sagmuren med den vakre buen helt nede ved utløpet av Sikåa.

Har du vært ved Sikåa i høst? Hvis ikke, har du gått glipp av en natur- og kulturhistorisk opplevelse. Etter at Finnskogens eldste industrianlegg – Bedafors – er blitt ryddet nå i sommer, løvet falt av trærne og store nedbørsmengder har gitt nytt liv til elva Sikåa, er stedet blitt en naturperle vel verdt et besøk.

Mange veier fører til Sikåa som renner mellom Varalden og Møkeren. Hit kan du komme med sykkel via Dragalvika eller med bil via Varalddammen og videre nordover Sikåveien til du ser en stor informasjonstavle på venstre side. Det er også mulig å kjøre ned på vestsiden av Sikåa helt ned til Møkeren og begynne vandringen der.

På den store informasjonstavlen ved Sikåveien får vi hovedtrekkene i Bedafors 300-årige industrihistorie.

”Bygningen” slik den sto i Bygningsgutua til den ble revet i 1953. Foto: Austmarka Historielags arkiv.

Kart som viser:
1: Informasjonsskilt ved Sikåveien og parkeringsplassen.
2: Smedbygningen
3: Spikerverket
4: Vesledammen
5: Skådammen
6: Møllа
7: Høegstua
8: ”Bygningen”
9: Sagmuren

Dambyggingen i elva startet i 1690-årene og de første oppgangssagene sto klare allerede i 1703. Og det var ikke småtterier som ble satt i gang. Warild og Merild sager kunne skjære 30 000 furuplanker i året, så her gikk sagene både dag og natt. Mye farefullt og slitsomt arbeid ble det både for fløterne og for frakterne som rodde plankene i de opp til 20 meter lange prammene fram til Masterudlandet.

Det er blitt sagt at på denne tiden bodde det flere mennesker her enn i Kongsvinger by. Det kan være en overdrivelse, men sikkert er det at her vokste det opp et lite industrisamfunn ved elva, der det både var boliger, skole og danselokale. Tar man seg en tur fra Sikåveien langs de opptråkkede stiene er det satt opp opplysningsskilt ved noen av plassene.
Det første du kommer til gjelder Smedbygningen, en arbeiderbolig som ble satt opp i 1854. Bare grunnmuren og rester etter pipestokken står igjen, men her bodde spikersmedene med familie og det ble også holdt skole for opp til 32 barn i bygningen.
Spikerverket, som ble anlagt i 1849, må ha vært et imponerende anlegg skal vi dømme etter de gjenstående murene. Sikåa var demmet opp her (Skådammen) og vannet sto et par meter høyere enn i dag. Vannet ble ledet inn til vasshjulet som løftet hammerne opp hvorfra de med stor tyngde falt ned på de glødende spikeremnene. I 1855 ble det produsert 595 kasser med spiker, kan vi lese på oppslagstavlen her. (Bilde av Sikåspikern ser du på første side av bladet vårt).

Her bodde spikersmedene med sine familier, og her ble det holdt skole for opp til 32 barn.

Fra spikerverket går det bru over til vestsiden av åa. Her, rett ovenfor spikerverket har det vært mølle fra gammelt av. Det må ha vært en stor mølle, omtrent på størrelse med Holmen Mølle på Austmarka og var antakelig drevet under overoppsyn av sagmesteren på stedet.

Lenger nede finner vi en oppslagstavle som forteller at dette er restene etter ”Høegstua”. Her bodde sagmesteren med sin familie. Sagmestrene ble som regel hentet fra Sverige, men også mange av de som arbeidet på stedet var svensker, så Bedafors ble også kalt ”Lille Sverige”.

Lengst nede ved utløpet av Sikåa finner vi sagmuren med den flotte buegangen. Sagbruket ble bygget av John Collett Bredesen i 1854 da han overtok industrianlegget etter John Mitander, men sagbruk har det vært i elva helt siden 1703. På 1870-tallet tok det hele slutt. Da kom de flyttbare lokomobilene med dampmaskiner og sagene kunne anlegges på mer tilgjengelige steder enn ved fossefall.

Mange nålevende Austmarkinger har sett, og noen har også bodd i ”Bygningen” som ble flyttet fra Bedafors til Bygningsgutua på Austmarka etter nedleggelsen av sagbruket på 1870-tallet. Grunnmuren, der huset sto på Bedafors, er godt synlig. Dette var en arbeiderbolig i 2 etasjer og med 16 rom, beregnet for like mange familier. Rundt omkring er det merker etter andre bygninger, små låver, fjøs og potetkjellere. Hele området er spennende å vandre i og man kan skape seg et bilde av hvordan folk levde og arbeidet på denne tiden.
Det er flere informative oppslagstavler på Bedafors, så vil du vite mer, eller ønsker en fin tur, ta en tur selv og les mer på oppslagstavlene.
Vi kan også anbefale lesing i bladet Sør-Odal nr. 4 i 1996, der Kari Sommerseth Jacobsen har en lengre artikkel om industrianlegget ved Sikåa. Bladet ligger på Kongsvinger bibliotek, men kan også skaffes fra Kongsvinger museum i Åmotgården.

Til Cannes

Av Maren Bekkengen

Høstferien kan benyttes til mangt. Også til å lære. Hør hvordan 4 elever fra 10. klasse på Austmarka skole brukte ferien.

I høstferien reiste 4 elever fra Austmarka skole sammen med 14 elever fra 10 klasse ved Holt skole til Cannes for å lære fransk. Vi som reiste var foruten meg: Helga Marie Bjørnstad, Lars Belbo Lukerstuen og Emma Sofie Sommerstad Svendsen. Alle går i 10. klasse og har fransk som valgfag. Vi var med en fransklærer fra Holt som har hatt denne turen i flere år, men aldri tenkt over at Austmarka kunne være med. Heldigvis var det ledig plass både på skolen og på flyet, og vi fikk også lov hjemme til å dra. For denne turen var jo ikke gratis, man måtte betale flyturen, skoleoppholdet og kost og losji selv. Fransklæreren ved Austmarka skole, Ingegerd Monsrud, utvekslet mail med fransklæreren ved Holt og fikk ordnet det aller meste for oss. Vår fransklæreren var kjempeglad da hun fikk vite at alle 4 fikk lov til å dra. Så jeg må understreke at vi har ganske snille foreldre.

På morgenen den 9. oktober landet vi i Nice og tok bussen til Cannes. Den første dagen gikk mest ut på å bli kjent med skolen og området omkring. Vi fikk også utdelt en timeplan hvor det stod hva salgs aktiviteter som var på skolen de dagene vi var der og når vi hadde timer, selvfølgelig alt på fransk. En vanlig dag for oss i Frankrike så slik ut:
Frokost: 08.15 – 08.45
Skole: 09.00 – 12.00, med 15 minutters pause.
Lunsj: 12.05
Middag: 19.05.

Mye av fritiden gikk ut på å bli bedre kjent med elevene på skolen fra andre land. Det var folk fra Amerika, Sveits, Italia og Tyskland. I fritiden var det mange som lå på stranda, badet og solte seg. Det var også mulighet for å gå inn til Cannes og handle litt eller dra til Nice. På torsdagen gikk vi alle sammen ut for å spise sammen. Her fikk vi prøve fransken og ble enda bedre kjent med de fra Holt.

I løpet av de 3 timene som vi hadde skole, foregikk hele timen på fransk. I timene var det egentlig mest repetisjon av det vi har hatt her i Norge. Men vi fikk mye ut av timen uansett, siden vi lærte å høre og forstå fransk. Vi lærte også fransk når vi var ute og handlet. Til tider var det veldig vanskelig å høre hva franskmennene sa. I det norske språket sier vi jo ord for ord i en setning, mens de sier det mer som en lyd.
Alt i alt var det en veldig bra tur og vi hadde det kjempekoselig. Vi fikk knyttet nye vennskapsbånd med de andre elevene fra Holt og lærte masse nytt. Vi fikk jo også prøve på hvordan det er å være på tur uten foreldre, og måtte tenke på penger og lignende sjøl. Jeg må si jeg anbefaler en slik tur til andre ungdommer.

Veien vår

Vi har skrevet mye om veistrekningen mellom Samvirkelaget og brua ved Solbergseter, mest som en klagesang, men nå ser det endelig ut til at forberedelsene til en forbedring er kommet på rett spor.

I høst kom det varsel til grunneierne langs denne traseen om at Statens vegvesen i samarbeid med Kongsvinger kommune ville gjennomføre en undersøkelse etter kulturminner langs denne veistrekningen. Dette er første ledd i en reguleringsprosess og ble gjennomført i midten av oktober. Det er gravet på begge sider av veien i en avstand på 20 meter både på jorder og delvis på beitemark for å avdekke spor etter tidlig bosetting.

Utgravinger er alltid spennende, så Austmarkingen tok en prat med arkeolog Arild Klokkervoll som har ledet undersøkelsene, for å høre om han har funnet noe interessant.

– Sett med en arkeologs øyne har det nok heller vært en skuffelse, sier han. Vi har funnet noen fraksjoner av en krittpipe og mer moderne bygningsstrukturer med spiker og teglstein samt enkelte kullklumper, men dette er fra nyere tid og ikke noe som krever en nærmere undersøkelse. Bak låven til Pramm fant vi noe som så ut som stolpehull, men etter å ha undersøkt to av stolpehullene grundigere viste de seg å stamme fra to ulike faser av et gjerde, der store mengder råttent treverk fortsatt står plantet ned i undergrunnen. Det fantes heller ikke noen flere stolperekker som kunne gitt håp om andre fortolkninger. Som en konklusjon kan vi slå fast at veiarbeidet ikke vil bli forsinket av eller kommer i konflikt med kulturminnemessige hensyn.

Så vidt vi forstår er første nåløye for en bedre vei nå gjennomført. Nå skal reguleringsplanen gjøres klar og forholdene til grunneierne klargjøres der hvor veien krever mer eller nytt areal.

Men vi kan ikke vente oss noen motorvei på denne strekningen. Det som er planlagt utført i 2013 er en liten utvidelse av veien, innkorting av et par svinger samt jevne ut noen humper. Uansett, det vil bli en stor forbedring både når det gjelder sikkerhet og kjørekomfort ut i fra dagens forhold.

Tundag med mye attåt

Lørdag 24. september var en aktiv dag på Austmarka. Først og fremst var det barnehagen på Austbo som feiret sitt 20. års jubileum med familiedag og overraskelser for barna. Dessuten hadde Historielaget sin "Tundag" og på brannstasjonen var det demonstrasjon av både brannslukking og berging av skadet fører fra et bilvrak. Som toppen av det hele var alle invitert til et bad i Historielagets røykbadstu.

Med en kraftig hydraulisk saks tok det ikke lang tid å få døren vekk og bringe den "skadde" føreren ut.

Brannvern

I forbindelse med Brannvernsuka, var det åpent hus på Austmarka Brannstasjon denne dagen. Her fikk vi demonstrert bruk av pulverapparat for å slukke brann, og mange, både voksne og barn, fikk prøve seg og fikk viktige tips om bruk av apparatet. For barna var det også laget et lite rebusløp der de fikk prøve sine kunnskaper om hvordan de kunne forebygge brann.

Stor interesse var det også for en ganske realistisk øvelse som viste hvorledes man på forskjellige måter kan komme seg inn og få ut skadde personer fra bilvrak. Godt å vite at vi har et trenet brannkorps her på Austmarka – for det er langt fra Kongsvinger til Austmarka når det brenner.

Tundag

Historielagets tun er et ideelt sted å samle folk til forskjellige aktiviteter og skulle vært brukt mye mer. Som et forsøk ble det nå i høst arrangert en "Tundag" der folk kunne møte fram og tilby sine varer, nytt eller brukt, eller bare komme for å kose seg med en kopp kaffe og vafler fra Bråtastua. Ideen var god, været utmerket og med flere aktiviteter på gang som samlet folk sentralt i bygda, ble dette et vellykket arrangement, kanskje først og fremst på det sosiale plan.

Barna i barnehagen var lovet en overraskelse på jubileumsdagen. Klovnen Knerten ble straks populær med sine mange påfunn. Her knytter han ballonger for barna.

Barnehagen på Austbo 20 år!

Som vi skrev i Austmarkingen nummer 3 i år, åpnet barnehagen på Austbo 5. august for 20 år siden. På den tiden vakte det stor oppmerksomhet og ble sett som et vågalt eksperiment å anlegge barnehage og eldreboliger i samme hus. Men det viste seg å være en vellykket kombinasjon som begge parter har glede av. Antall barn i barnehagen har variert opp gjennom tidene, med opp til vel 50 barn. I høst begynte 14 av dem i første klasse på skolen, slik at det nå er 36 barn i barnehagen.

Feiringen ble gjennomført med åpent hus som samlet mange foreldre og barn. Inne ble gamle videoer avspilt med blant annet opptak fra Luciaopptog blant beboerne på Austbo og barnehagens underholdning på Samfunnshuset. På veggene var det hengt opp fotografier fra de første årene og opp til i dag, og mange av dagens unge synes det var spennende å finne bilder av seg selv og kameratene fra tiden i barnehagen for 15-20 år siden.

Barnas lekestue var pusset opp til jubileet. Her koser barna seg. (fra v.): Alva, Magne, Oskar Emil, Kasper og Nathea.

Comenius – et spennende prosjekt på skolen

Det ble storkos på skolen de skolegården ble forvandlet til grill-plass og elever og de tyske gjestene fikk servert fleskepannekaker.

Her i høst fikk vi presentert et nytt prosjekt på Austmarka barne- og ungdomsskole. Navnet var Comenius og skal være et samarbeidsprosjekt med en engelsk og en tysk skole.

Dette hørtes spennende ut, så vi tok kontakt med inspektør Ingegerd Monsrud for å få litt nærmere detaljer.

– Det hele startet med at skolen søkte SIU (Senter for internasjonalisering av høyere utdannelse) om å få reise og delta på et kontaktseminar i Riga, der temaet var "Evaluering". Søknaden ble innvilget og der møtte jeg deltakere fra hele Europa, sier Ingegerd. I min gruppe var 6 skoler representert, og vi ble enige om å danne et prosjekt som gikk på elev-portefølje. Med dette mente vi at elevene skulle arbeide med lokalhistorie, beskrive hvem man er, hva man kan og hva man liker, og på den måten evaluere og presentere seg selv. Hver skole måtte så søke om økonomisk støtte i sitt hjemland til å gjennomføre programmet. Dette skulle gå over 2 år. Av en gruppe på 6, der jeg deltok, fikk en skole i Tyskland og en i England anledning til å gjennomføre prosjektet sammen med oss.

Hvordan kommer dere i gang med dette?

– Som prosjektkoordinator innkalte vi de 2 andre skolene til et planleggingsmøte nå i høst. Dessverre kunne bare Tyskland møte denne gangen, men det blir møter både i England og Tyskland neste år. Det vi har startet med er en konkurranse om å lage en logo for prosjektet. Vi har også planer om en felles hjemmeside og er lovet hjelp fra en klasse ved Sentrum VGS. Så skal vi skrive om juletradisjoner og sende julekort til hverandre, alle klasser på sitt nivå, men alt skal foregå på engelsk.

Blir noen av elevene også med på reisene?

– Ja, det er noe av hensikten. 4 elever skal være med til Tyskland og 4 andre til England, men hvor mange vi får på besøk her fra de andre skolene er ennå ikke bestemt. De som reiser må vise ast de er motiverte og kunne presentere seg på engelsk. Det vil bli lagt opp et spesielt program for disse. Vi skal for øvrig ha et Finnskog-program her på skolen igjen til våren, så for oss vil det være naturlig å blant annet invitere gjestene på en 7-torps vandring, sier Ingegerd til slutt.

Comenius-prosjektet:

Prosjektnavnet er til minne om tjekkeren Johann Amos Comenius (1592-1670), en utrolig kunnskapsrik og produktiv filosof som mange i dag ser på som far til den moderne undervisningen.

Prosjektet er aktuelt for barne- og ungdomsskoler så vel som videregående. skoler over hele Europa. For øyeblikket deltar 32 land. Prosjektet er en del av EU-programmet "livslang læring".

Prosjektet har to hovedformål:
– å utvikle kunnskap og forståelse blant ungdom og lærere om forskjellene i europeisk kultur og språk og verdien av denne forskjellen
– å hjelpe ungdom til å skaffe seg grunnleggende ferdigheter og kompetanse for sin personlige utvikling, for fremtidig jobber og for et aktivt europeisk fellesskap.
Programmet motiverer for utveksling av elever og lærere mellom skoler og derigjennom læring av andre språk og undervisningsmetoder.

Fra fjorårets julemesse, salget gikk strålende

O`jul med din glede...

Julemesse lørdag 10.desember

Rundt 20 elever fra 8. og 9. klasse med foreldre, reiser i september neste år til Polen med hvite busser. Turen går til fangeleiren Auschwitz og skal gi eleven innblikk i de grusomme overgrepene jødene ble utsatt for av nazistene under 2. verdenskrig. Gjennom å gi dagens ungdom kunnskap om tidligere overgrep er det mindre sjanse for at historien vil gjenta seg!

Julemessa er en av de tingene vi arrangerer for å få inn penger til en slik tur. Lørdag 10. desember fra klokka 09.00 treffer du elever og foreldre utenfor Jokeren på Austmarka. Her blir det salg av juletrær, julekaker, kransekaker, svibler og kanskje julenek. Vi har ett flott basarbord med masse gevinster og du vil få kjøpt grillpølser og gløgg til å putte i magen.

Legg noe av julehandelen din til julemessa og støtt en god sak! Pengene vi får inn er med på å betale elevenes tur til Auschwitz i Polen.

Vel møtt!
Hilsen 8. og 9. klasse ved Austmarka skole

Lærerne Ingrid Planer og Frank Gundermann deltok i planleggingen av Comenius-prosjektet på skolen vår i høst. De kommer fra en barneskole omtrent på Austmarkas størrelse, beliggende nær byen Weimar i delstaten Thüringen.

Motbakkeløperne

Av Tor Solbergseter, Austmarka IL

Hele 27 deltagere stilte opp til Austmarka Idrettslagets motbakkeløp søndag 2. oktober. Stedet var velvalgt og litt av en utfordring. Det skulle løpes opp til Dronningens utsikt på Austmarka, en stigning på 143 meter og med en riktig "mørdarbakke" på slutten. Løypa var for øvrig 1856 m lang og gikk på en fin, glatt og velbrukt skogssti. Gledelig for arrangøren var at såpass mange ungdommer fra bygda deltok. Favorittseier ble det til Hallvard Nilsen fra idrettsforeningen Gular som vant etter skikkelig sekundstrid mot Per Erik Monsrud fra Austmarka.

Vinnerne i motbakkeløpet til Dronningens utsikt er: Herreklassen: Hallvard Nilsen – Gular, dameklassen: Gunn Helen Hagen – Oppstad, juniorklassen gutter: Erik Holen – Austmarka og juniorklassen jenter: Tatjana Markov – Austmarka.

Her er resultatlista:

Juniorklasse gutter :

1 Erik Holen	Oppstad IL	13,12
2 Jens Erik Finbråten	Austmarka	14,45
3 Oliver Holth Lystad	Austmarka	18,17
4 Marius Evjebråten	Austmarka	18,55
5 Bjørnar Bråthen	Magnor	21,33

Juniorklasse jenter:

1 Tatjana Markov	Austmarka	21,38
2 Rebekka Markov	Austmarka	21,39
3 Tone Kristiansen	Austmarka	23,33
4 Linn Amalie Evjebråten	Austmarka	24,30

Damer :

1 Gunn Helen Hagen	Oppstad IL	14,49
2 Rita Olsen	Austmarka	23,31

Herrer :

1 Hallvard Nilsen	IF Gular	8,31
2 Per Erik Monsrud	Austmarka	8,35
3 Espen Holen	Oppstad IL	9,54
4 Birger Bråthen	Magnor	10,39
5 Johan Bråthen	Magnor	10,53
6 Bjørn Solbergseter	Austmarka	11,00
7 Per Vidar Fjeld	Austmarka	11,13
8 Edmund Smedtorp	Kondis	12,12
9 Per Anders Holen	Oppstad	12,41
10 Tommy Solbergseter	Austmarka	13,05
11 Geir Lillenes	Kongsvinger	13,51
12 Patrick Lunderbye	Austmarka	14,40
13 Terje Kisamoen	Austmarka	15,15
14 Runar Finnstun	SSB Bedrift	15,34
15 Thomas Johnsrud	Austmarka	15,52
16 Odd Arne Hagen	Oppstad IL	18,28

Går du med en ide i magen?

Går du med en god ide til å starte opp med noe, eller utvikle noe som du allerede er i gang med? Er du usikker på om dette kan være liv laga? Austmarka Utvikling kan være din sparringpartner. Styret i Austmarka Utvikling tar imot deg, hører på din ide, diskuterer ideen med deg og kommer med innspill.

Mange går med gode ideer, men tør ikke diskutere det med andre. Jeg vet ikke om man er usikker på hvordan det blir mottatt eller om man er redd for at noen kan ta ideen fra en. Austmarka Utvikling vil være en diskusjonspartner uten interesse for å ta ideen. Vi ønsker utvikling av muligheter for å skape liv i bygda, skape blest om bygda vår og kanskje også dette kan skape arbeidsplasser. Ingen ide er for liten, ingen for stor, ingen for sprø, ingen for sær.

Ta kontakt med undertegnede hvis du ønsker bistand for å drøfte ideen din.

Lise-Mette Bekkengen, leder Austmarka Utvikling bekkenge@online.no eller 900 21 169.

Mange eldre slurver med måltidene. Derfor er det viktig komme ut i blant og spise godt sammen, slik som her på Austbo.

Dagsenter på Austbo

Det har lenge vært snakket om å åpne et dagsenter for eldre. Mange eldre på Austmarka bor alene og synes det vil være godt å komme litt ut blant folk. Aud Olstad, leder av Frivillighetssentralen i Kongsvinger, har på møter med de frivillige på Austmarka fortalt hvordan dette fungerer på andre eldresentre og foreslo at vi skulle prøve noe liknende her.

Og nå er det i gang! Første samling skjedde på Austbo mandag 7. november og etter planen blir det samling annenhver mandag nå fram mot jul.

– De som trenger skyss ringer meg og sier fra, sier leder for frivillighetssentralen på Austmarka, Aud Dybing.

Skyssen er gratis, men for frokost, middag, dessert og kaffe betaler man kr. 100,-. Vi begynner kl. 10 og holder på til klokka 2.

Etter en deilig frokost går praten livlig rundt bordet. Mange gamle kjente har ikke sett hverandre på lang tid, så det er nok å prate om. Programmet denne dagen er uformelt og tas på sparket med sang og historiefortellinger, men det planlegges både musikkunderholdning og visning av film. Sikkert er det at folk koser seg og ser fram til neste samling. Vil du være med, så husk å gi beskjed til Aud på telefon 62 82 56 93, så sørger hun for bestilling av skyss og mat.

Ta deg et verv!

Av Lise-Mette Bekkengen

Austmarka er ei bygd med mange lag og foreninger. Vi nærmer oss tiden for årsmøter. Da skal mange valgkomiteer i gang med å finne folk til styrene i disse lagene og foreningene. Dette kan by på utfordringer. Mange kvier seg for å ta på seg verv. De fleste er positive til å bidra, men ikke sitte i styrer eller ta på seg annet ansvar. Utfordringen blir da å finne noen som helst til å ta verv.

Hva slags bygd ønsker vi oss? Ønsker vi ei bygd uten engasjement, uten lag og foreninger. Jeg tror de fleste er enig med meg i at det ønskes ikke. Faren er at hvis ikke alle er med på å ta ansvar, vil det bli konsekvensen.

Alle ønsker et aktivt idrettslag, et hus å leie når en skal arrangere noe, lys langs veier som er mørke, at de på Austbo skal ha trivelige arrangement, bedre standarden på veiene våre, Austmarka Marken, pensjonistfester etc. Dette er ikke ting som skjer av seg selv. En trenger engasjerte folk til dette.

Egentlig bør en være stolt av at valgkomiteen kontakter en. De mener da at du er skikket til og en god kandidat til å delta i laget eller foreningen. Hvis alle sier ja, vil det bli mindre belastning på alle. Det blir lettere å finne erstattere når noen ønsker å forlate et styre. Valgkomiteen får en enklere jobb som gjør det lettere å slutte i et styre.

Ta utfordringen! Det er moro! Det er utviklende! Og det går alltid bedre enn du tror. Jeg utfordrere derfor austmarkingene til å si JA! Si ja når en valgkomité tar kontakt med deg for å be om at du tar et verv.

B-BLAD

Returadresse P.b.28,
2224 Austmarka

God jul!

Andakt i skogen

Jan Liberg fra Heraldsbygd sørget for musikken og Morten Vikertorpet sang ”Himlen blåner for vårt øye,--” av Skjæråsen.

På Austmarka er det blitt en tradisjon å holde jegermesse rett før jakta begynner. Det var presten Knut Kinn som kom med ideen for rundt 15 år siden. Da var det jegerotte tidlig på morgenen før det lysnet første jaktdag og andakten ble alltid holdt ved Samfunnshuset. Det var stemningsfullt å sitte der i mørket, med 3 brennende bål, og delta på Knuts andakt mens dagslyset kom sigende.

De siste årene er jegermessen holdt om kvelden rett før jakta og på forskjellige steder etter invitasjon fra bygdas forskjellige utmarkslag. I år var det Austmarka Vestre Utmarkslag som sammen med menighetsrådet sto for arrangementet, der sogneprest i Vinger, Thomas Midtsund holdt andakt. Stedet lå ved Eikåsen, midt i jaktterrenget, og her var trekorset satt opp og de tre bålene tent da de rundt 30 deltakerne ankom.

Thomas Midtsund kunne fortelle at tradisjonen med jegermesse var en gammel europeisk og katolsk skikk, men han visste bare om èn annen plass i Norge hvor skikken ble holdt levende.
I sin preken tok han utgangspunkt i spørsmålet: Hva er et menneske? - og kom inn på vårt ansvar med å forvalte jorda vi lever på, men også faren ved den makt vi derved har til å tenke egoistisk.

I forbønnen benyttet presten den samme teksten vi tidligere hørte fra Knut Kinn og som delvis lyder:
Herre, vi ber for jakttida som vi nå er inne i;
om varsomhet i vår omgang med dyra og naturen,
om varsomhet i vår omgang med hverandre.

Vi ber om at ingen ulykke rammer oss med vådeskudd eller at dyr blir skadeskutt og lider unødig.

Herre, gjør hender og blikk klare, faste og sikre.
Herre, vi takker for alt det vakre du unner oss gjennom høstens vakre fargespill,
for regnbuens farger,
for blomster, blader og sildrene vann.
Takk for helse og sunnhet.
Takk for at vi år etter år får delta i jakta med lyst, glede og ansvar.

Fra redaktøren

I forbindelse med innbetalinger til Austmarkingen via nettbank eller telebank ser vi ofte at betaleren bærer et annet navn enn det som abonnementet lyder på. Det kan for eksempel være en samboer med annet etternavn som betaler. Det ville lette regnskapet hos oss hvis du som betaler bruker KID-nummeret som står på den tilsendte giroen.

Samtidig minner vi om at adresseforandringer må meldes fra hvis du ønsker å motta Austmarkingen som før.

Innleveringsfrister for Austmarkingen

Bladene vil bli distribuert ca 14 dager etter innleveringsfristen.

Nr. 1: 30. januar
Nr. 2: 31. mars
Nr. 3: 31. mai
Nr. 4: 22. august
Nr. 5: 20. november

Austmarkingen gis ut av Austmarka Utvikling og kommer ut 5 ganger i året med et opplag på 210. Abonnementsprisen er kr. 200,00 per år, levert i postkassen. Noen eksemplarer legges også ut for salg hos Joker til kr. 50,-. Alle henvendelser ang. abonnement, gaveabonnement og bladets innhold rettes til redaktøren: Bjørn Dybing, tlf. 628 25 693 eller e-post bjorn.dybing@east.no
Redaksjonen for dette nummer er avsluttet 21. november.

Neste utgave av Austmarkingen kommer i februar